

CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO CỦA ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH BÌNH DƯƠNG GIAI ĐOẠN 2017 - 2020: KẾT QUẢ VÀ ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP

TS. NGUYỄN VIỆT LONG^(*)

Tóm tắt: Để phát triển một hệ sinh thái đổi mới sáng tạo, ở góc độ quản lý nhà nước, bên cạnh việc hỗ trợ xây dựng kết cấu hạ tầng vật chất hay tổ chức các chương trình, thì yếu tố rất quan trọng khác là hình thành được tầm nhìn và các chính sách hữu hiệu, sát với thực tế, tạo điều kiện sử dụng hiệu quả nguồn lực công, khuyến khích, thu hút được toàn xã hội cùng tham gia tích cực đầu tư. Bài viết giới thiệu và chia sẻ kinh nghiệm trong cách tiếp cận để xây dựng chính sách hỗ trợ và thúc đẩy hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bình Dương từ giai đoạn 2017 - 2020 với những bước tiến mang tính nền tảng, đến giai đoạn 2021 - 2025 với kỳ vọng là điểm sáng mới đóng góp vào phát triển kinh tế - xã hội của Tỉnh.

Từ khóa: Bình Dương; đổi mới sáng tạo; khởi nghiệp; khoa học và công nghệ

1. Đặt vấn đề
Ngày 18/5/2016, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 844/QĐ-TTg về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025 (Đề án 844). Điều này thể hiện sự quan tâm kịp thời của Nhà nước với vai trò là chủ thể kết nối, hỗ trợ trong giai đoạn đầu nhằm thúc đẩy phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo quốc gia.

Cùng khoảng thời gian đó, tháng 11/2016, Bình Dương ban hành Đề án thành phố thông

minh Bình Dương⁽¹⁾ với mục tiêu bứt phá, chuyển đổi mô hình tăng trưởng từ một tỉnh công nghiệp còn nhiều sản xuất gia công, sang công nghiệp công nghệ cao, dịch vụ hàm lượng chất xám cao, hướng đến kinh tế tri thức, kinh tế số, đô thị xanh sạch, đáng sống, đáp ứng nhu cầu mới của người dân và doanh nghiệp, đón kỷ nguyên 4.0⁽²⁾. Đặc biệt, với thành phố thông minh, Bình Dương không chỉ chú trọng phát triển công nghệ, mà còn xem nó như một hệ sinh thái năng động sáng tạo, trong đó mọi thành tố không ngừng được cải tiến, đổi mới, tối ưu hóa⁽³⁾. Như vậy, Đề án thành phố thông minh Bình Dương đã mở ra hướng đi mới, nâng tầm và gắn kết các chính

^(*)Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Bình Dương

sách phát triển khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo với các chương trình đột phá về thu hút đầu tư, xây dựng kết cấu hạ tầng, quy hoạch đô thị, giáo dục và đào tạo...

Năm 2016, mặc dù Bình Dương là một tỉnh sôi động với nhiều doanh nghiệp sản xuất, nhưng môi trường khởi nghiệp vẫn còn một số hạn chế. Cùng với Đề án 844 của Chính phủ, *Đề án thành phố thông minh Bình Dương* chính là những nền tảng đầu tiên để xây dựng hệ sinh thái đổi mới sáng tạo của tỉnh Bình Dương⁽⁴⁾.

Trên cơ sở đó, ngành khoa học và công nghệ của tỉnh Bình Dương sẽ đóng vai trò quan trọng trong việc khởi xướng, liên kết mạng lưới và thúc đẩy phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo⁽⁵⁾ thông qua xây dựng và thực thi chính sách phù hợp, từ đó thu hút được toàn xã hội cùng tham gia. Tỉnh đã triển khai nhiều chính sách, trong đó 02 đề án tiêu biểu:

- Giai đoạn 2017 - 2020 với Kế hoạch thực hiện “Đề án hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025” trên địa bàn tỉnh Bình Dương giai đoạn 2017 - 2020, theo Quyết định số 2513/QĐ-UBND ngày 20/9/2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Dương (gọi tắt là Kế hoạch 2513).

- Giai đoạn 2021 - 2025 là Đề án “Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bình Dương đến năm 2025” được ban hành kèm theo Quyết định số 826/QĐ-UBND ngày 27/5/2020 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Dương (gọi tắt là Đề án 826).

Bài viết sẽ phân tích nội dung 02 chính sách nêu trên và sự phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo khởi nghiệp của tỉnh Bình Dương trong thời gian qua.

2. Kết quả triển khai chính sách hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia trên địa bàn tỉnh Bình Dương giai đoạn 2017 - 2020

- Định hướng và mục tiêu cụ thể cho giai đoạn 2017 - 2020

Bám sát Đề án 844 của Chính phủ, dựa trên nền tảng của *Đề án thành phố thông*

minh Bình Dương, Kế hoạch 2513 đã đưa ra các định hướng vừa rất cụ thể, vừa đặc trưng với cách phát triển của Bình Dương⁽⁶⁾:

+ Thiết lập được chủ thể khởi xướng, kết nối các thành phần trong hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo và tạo lập được môi trường thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo.

+ Hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp sáng tạo, khuyến khích nghiên cứu ứng dụng và chuyển giao công nghệ; thúc đẩy thành lập mạng lưới vườn ươm doanh nghiệp, vườn ươm công nghệ.

+ Tăng cường hợp tác quốc tế, hợp tác theo mô hình ba nhà⁽⁷⁾: nhà nước - nhà trường - nhà doanh nghiệp (mô hình được xem là nền tảng trong phát triển Thành phố thông minh Bình Dương), hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp đối với một số ngành công nghiệp tiềm năng của Tỉnh.

Kế hoạch 2513 chia các mục tiêu thành 02 giai đoạn ngắn hơn:

Giai đoạn khởi đầu (2017 - 2018): Tỉnh tập trung trước nhất vào hoàn thiện cơ chế, hành lang pháp lý; từng bước xây dựng công thông tin khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; thúc đẩy để đưa nội dung về đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp vào các chương trình đào tạo; đặc biệt là quyết liệt thành lập trung tâm sáng kiến cộng đồng và hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo chung cho Tỉnh.

Giai đoạn 2019 - 2020: Tỉnh tiếp nối kết quả giai đoạn trước để đưa vào hoạt động Trung tâm sáng kiến cộng đồng và hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; hình thành ít nhất 03 phòng thí nghiệm thực nghiệm/chế tạo FabLab⁽⁸⁾ (có thể hiểu là xưởng chế tạo quy mô nhỏ phục vụ cho chế tạo kỹ thuật, được Bình Dương kỳ vọng là không gian cung cấp và chia sẻ công cụ sản xuất, nhằm thúc đẩy khả năng sáng tạo, gắn liền với không gian làm việc mở); hình thành 03 vườn ươm công nghệ trên địa bàn Tỉnh; hỗ trợ phát triển 30 dự án khởi nghiệp sáng tạo.

Trên thực tế, do điều kiện khách quan cũng như tình hình dịch bệnh COVID-19, một số mục tiêu đã không được hoàn thành như mong muốn, như hình thành 03 vườn ươm trước năm 2021. Tuy nhiên, về cơ bản, hầu hết các định hướng đã được triển khai như dự kiến hoặc hơn dự kiến. Cũng chính nhờ chủ trương quyết liệt trên, Bình Dương đã khuyến khích được doanh nghiệp, viện, trường và toàn xã hội tham gia tích cực vào hoạt động xây dựng hệ sinh thái đổi mới sáng tạo.

- Kết quả và nền tảng đã xây dựng được trong giai đoạn 2017 - 2020

+ *Tuyên truyền, thúc đẩy văn hóa đổi mới trong cộng đồng, kết nối quốc tế, nâng cao năng lực cho hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo*

Dựa trên chủ trương từ Kế hoạch 2513, bằng nguồn lực nhà nước cũng như xã hội hóa, Bình Dương đã đẩy mạnh công tác truyền thông đa kênh, đồng thời tổ chức nhiều hội nghị, tập huấn, chia sẻ kinh nghiệm về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, với nhiều hình thức đa dạng dành cho cán bộ, công chức nhà nước, cho giảng viên, sinh viên các trường đại học, cao đẳng, doanh nghiệp, nhóm khởi nghiệp. Nhiều chương trình thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong cộng đồng được hình thành, như chương trình tọa đàm chuyên gia, chương trình trải nghiệm hè sáng tạo cho học sinh, hội thảo đào tạo về phương pháp giáo dục STEM...

Triển khai thực hiện Kế hoạch 2513, Tỉnh đã thu hút được các viện, trường, hội đoàn, cơ quan nhà nước tổ chức nhiều cuộc thi ý tưởng, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, tìm kiếm giải pháp thực tế cho Tỉnh: Cuộc thi Hackathon của tỉnh năm 2016, 2017, cuộc thi Robocon (sáng tạo Robot) của Trường Đại học Việt Đức và Tỉnh Đoàn năm 2019... Đặc biệt, năm 2018, Tỉnh đã phối hợp với UNESCO, thành phố Daejeon - Hàn Quốc và Hiệp hội Đô thị Khoa học thế giới (WTA) tổ chức thành công Diễn đàn Đổi mới Sáng tạo Toàn cầu và Cuộc thi sáng kiến thành phố thông minh Bình Dương, thu hút được 94 nhóm từ 22 trường đại học tại Việt Nam và Hàn Quốc tham gia.

Bên cạnh đó, Kế hoạch 2513 đã góp phần thúc đẩy, kết nối các đơn vị, các viện trường, doanh nghiệp, Hội Phụ nữ tỉnh, Tỉnh Đoàn, Sở Khoa học và Công nghệ... triển khai nhiều nội dung hợp tác để cùng chung tay xây dựng hệ sinh thái đổi mới sáng tạo. Nhiều chương trình hợp tác quốc tế cũng đã hình thành nhờ vào định hướng của Tỉnh, như Chương trình Đối tác đổi mới sáng tạo Việt Nam - Phần Lan, hợp tác với IBM để hỗ trợ tư vấn kỹ thuật cho 08 dự án thuộc các đơn vị...

+ *Hạ tầng cơ sở để phát triển khởi nghiệp đổi mới sáng tạo*

Để phát triển khởi nghiệp, dựa trên kinh nghiệm học hỏi từ quốc tế, Bình Dương xác định cần phát triển kết cấu hạ tầng - kỹ thuật vững chắc. Tỉnh chủ trương hỗ trợ các doanh nghiệp, viện, trường hình thành các không gian làm việc gian mở, trung tâm khởi nghiệp, phòng thí nghiệm dùng chung, phòng thí nghiệm chế tạo Fablab... Trong đó, chú trọng một số ngành có tiềm năng tăng trưởng dựa trên đổi mới sáng tạo, có khả năng thúc đẩy sự phát triển kinh tế theo chiều sâu, như điện tử, công nghệ thông tin và truyền thông, công nghệ robot và tự động hóa, công nghệ sinh học, cơ khí chế tạo...

Một trong những điểm sáng của Bình Dương là Trung tâm Sáng kiến cộng đồng và Hỗ trợ khởi nghiệp tỉnh (Bình Dương Innovation Center - BIIC) được khánh thành cuối năm 2019. BIIC là không gian mở, mái nhà chung để hội tụ nguồn lực, gắn kết các đơn vị hỗ trợ đổi mới sáng tạo khởi nghiệp. Trung tâm có hạ tầng cơ sở hiện đại, có FabLab chuẩn quốc tế, đã tổ chức hàng trăm sự kiện sôi động, mở ra mạng lưới kết nối, tạo điều kiện tối đa cho người dân và doanh nghiệp đưa các sáng kiến vào thực tiễn, từ đó đóng góp vào định hướng phát triển thành phố thông minh, đổi mới sáng tạo Bình Dương. Hơn nữa, thực hiện chủ trương của Chính phủ là tinh giản biên chế và bộ máy, Tỉnh đã nỗ lực triển khai với nhiều sáng kiến trong quản lý BIIC. Hiện nay, Trung tâm được Sở Khoa

Không gian dùng chung (Co-working space) Trung tâm sáng kiến cộng đồng và Hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo tỉnh Bình Dương

Nguồn: *biic.vn*

học và Công nghệ vận hành mà vẫn không phát sinh thêm bộ phận quản lý hay biên chế.

Đến cuối năm 2020, dựa vào thế mạnh từng đơn vị, nhiều Fablab đã được triển khai tại các trường đại học, cao đẳng, nhằm hỗ trợ cộng đồng thử nghiệm các ý tưởng mới: Fablab về công nghệ sinh học tại Trường Đại học Thủ Dầu Một, Fablab về cơ khí chế tạo tại Trường Cao đẳng Việt Nam - Singapore, đặt biệt là 2 Fablab được kết nạp vào mạng lưới Fablab tiêu chuẩn quốc tế: Fablab đa ngành tại BIIC do Sở Khoa học và Công nghệ vận hành, Fablab do Trường Đại học Quốc tế miền Đông cùng Tổng công ty Becamex đầu tư⁽⁹⁾.

Đặc biệt, theo chủ trương của Bình Dương, Tổng công ty Becamex còn tiên phong đi đầu xây dựng Trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp Becamex (Business Incubator) rộng 2.000 m², hiện đã thu hút được 16 doanh nghiệp khởi nghiệp. Trung tâm được đặt trong Trường Đại học Quốc tế miền Đông, cùng nhiều công trình phục vụ khởi nghiệp như: Fablab, phòng thí nghiệm chiếu sáng hợp tác với Tập đoàn Philips (nay là Signify) của Hà Lan, Xưởng

thực nghiệm khởi nghiệp (Aspire Sci-Tech Park) diện tích 16.000 m² dành cho các khởi nghiệp về sản xuất, phòng nghiên cứu và phát triển chung dành cho giảng viên, sinh viên, kỹ sư kết hợp giữa công ty về công nghệ thông tin và truyền thông của Bình Dương là VNTT và Tập đoàn Wus Tech của Đài Loan.

Bên cạnh đó, Bình Dương cũng tập trung phát triển nhiều dịch vụ hỗ trợ khởi nghiệp. Với sự khuyến khích và tạo điều kiện của Tỉnh, các doanh nghiệp đã chủ động tham gia đầu tư, tiêu biểu như Becamex với nhiều đầu tư lớn, hay gần đây là Công ty Bcons đang xúc tiến thành lập quỹ khởi nghiệp quy mô lớn, đồng thời bước đầu triển khai đầu tư khoảng 01 triệu USD cho thành phố Dĩ An thuộc Bình Dương để phát triển đổi mới sáng tạo. Đặc biệt, Bình Dương đã triển khai khu phức hợp thương mại dịch vụ được gia nhập Hiệp hội các Trung tâm thương mại thế giới, với hơn 330 trung tâm thương mại tại hơn 90 quốc gia, vùng lãnh thổ, gọi là Trung tâm thương mại thế giới thành phố mới Bình Dương (WTC BDNC). Nơi đây sẽ trở thành

cầu nối hỗ trợ các công ty, doanh nghiệp vừa và nhỏ và khởi nghiệp kết nối với chuỗi cung ứng toàn cầu thông qua mạng lưới quốc tế của tổ chức. Trung tâm thương mại thế giới thành phố mới Bình Dương đã hoàn thành Trung tâm hội chợ triển lãm các công nghệ mới (WTC Expo) rộng 22.000 m². Hiện, Bình Dương đang tiếp tục triển khai hàng loạt các chương trình quy mô lớn, như Vùng đổi mới sáng tạo, Khu Công nghiệp khoa học và công nghệ, mô hình hỗ trợ khởi nghiệp Block 71 hợp tác giữa Đại học Quốc gia Singapore và Tổng công ty Becamex... Trong đó, khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo là động lực chính để phát triển, thu hút các dự án đầu tư công nghệ cao, giá trị gia tăng cao cho Tỉnh. Đây chính là những tiền đề quan trọng để chuẩn bị cho một thời kỳ mới.

Đến cuối năm 2020, hành lang pháp lý cho hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh Bình Dương cơ bản được xây dựng, như Nghị quyết số 22/NQ-HĐND ngày 31/7/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh Bình Dương về việc giao Quỹ đầu tư phát triển tỉnh thực hiện đầu tư vào doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo; Nghị quyết số 18/2019/NQ-HĐND ngày 12/12/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh Bình Dương quy định chính sách hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bình Dương đến năm 2025; Nghị quyết số 49/NQ-HĐND ngày 12/12/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh Bình Dương về ban hành Đề án “Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bình Dương đến năm 2025”; Quyết định số 826/QĐ-UBND ngày 27/5/2020 của Ủy ban nhân dân Tỉnh về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bình Dương đến năm 2025”.

Như vậy, giai đoạn 2017 - 2020, triển khai Kế hoạch 2513, Bình Dương cơ bản đã đặt nền tảng để phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo khởi nghiệp. Với những thành quả trên, năm 2021, Bình Dương đạt danh hiệu

“Địa phương tiên phong trong hành trình xây dựng hệ sinh thái đổi mới sáng tạo quốc gia” do VCCI tổ chức bình bầu. Nỗ lực phát triển đổi mới sáng tạo là nhân tố hàng đầu giúp Vùng thông minh Bình Dương được gia nhập tổ chức uy tín quốc tế ICF (Diễn đàn cộng đồng thông minh thế giới), nhận được các giải thưởng danh giá.

+ Một số vấn đề đặt ra

Bên cạnh những thành tựu đạt được, Bình Dương vẫn còn một số hạn chế. Hệ sinh thái tại Bình Dương chỉ đang trong giai đoạn hình thành, vẫn còn nhiều khó khăn. Các thành phần ở địa phương còn hạn chế, sự gắn kết còn chưa chặt chẽ, nên chưa tạo được làn sóng khởi nghiệp quy mô lớn trên địa bàn. Việc triển khai hoạt động thúc đẩy đổi mới sáng tạo với phương châm doanh nghiệp là trung tâm vẫn chưa có được hiệu quả cụ thể như mong muốn. Đây cũng chính là mục tiêu được đặt ra cho hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp giai đoạn 2021 - 2025.

3. Định hướng và giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bình Dương đến năm 2025 theo Đề án 826

- Định hướng hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo theo Đề án 826

Bước sang giai đoạn 2021 - 2025, trên cơ sở phát huy thành công từ giai đoạn trước, để tiếp tục bứt phá phát triển khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, Bình Dương đã ban hành và triển khai Đề án 826 xác định các mục tiêu cụ thể cần tập trung nguồn lực để thực hiện như sau⁽¹⁰⁾:

Một là, kết nối các thành phần của hệ sinh thái để hình thành mạng lưới hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo của Tỉnh.

Hai là, thúc đẩy sự phát triển của doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo thông qua việc hỗ trợ phát triển ý tưởng, dự án khởi nghiệp và các chủ thể trung gian cung cấp dịch vụ đào tạo, ươm tạo, tư vấn, hỗ trợ, đầu tư cho doanh nghiệp khởi nghiệp, nhằm xây dựng hệ sinh thái đổi mới sáng tạo mạnh và bền vững tại Bình Dương.

Ba là, đẩy mạnh truyền thông, thay đổi nhận thức và phát huy tinh thần khởi nghiệp và sáng tạo đến người dân, sinh viên, thanh niên và đội ngũ trí thức trên toàn Tỉnh.

Bốn là, nâng cao vai trò kết nối để hình thành mạng lưới hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, đồng thời khởi xướng và định hướng các hoạt động thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong cộng đồng thông qua Trung tâm sáng kiến cộng đồng và Hỗ trợ khởi nghiệp Bình Dương (BIIC).

- Giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo theo Đề án 826

Việc xây dựng chính sách và triển khai Đề án tuân thủ theo hướng dẫn và quy định pháp luật có liên quan đến quá trình soạn thảo và ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Đặc biệt, từ thực tiễn, những nội dung hỗ trợ của chính sách và cách thức thực hiện trong Đề án 826 dựa trên việc khảo sát, đánh giá tổng thể về thực trạng, tiềm lực cũng như mục tiêu chiến lược của địa phương cho giai đoạn 2021 - 2025⁽¹⁾.

+ Đối tượng hỗ trợ thuộc phạm vi Đề án 826 và điều kiện đăng ký tham gia

Đề án có 03 nhóm đối tượng được hỗ trợ, bao gồm:

Một là, các cá nhân, nhóm cá nhân có ý tưởng, dự án khởi nghiệp trên địa bàn Tỉnh có khả năng tăng trưởng nhanh dựa trên khai thác tài sản trí tuệ, công nghệ, mô hình kinh doanh mới, sáng tạo hoặc ứng dụng mô hình kinh tế tuần hoàn, kinh tế chia sẻ... thuộc các ngành, lĩnh vực có lợi thế, phù hợp với quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội của Tỉnh.

Hai là, các doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo trên địa bàn tỉnh (trong đó quy định rõ, đó là các doanh nghiệp có thời gian hoạt động không quá 05 năm kể từ ngày được cấp Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp lần đầu, chưa thực hiện chào bán chứng khoán ra công chúng đối với công ty cổ phần, chưa được hưởng hỗ trợ từ các chương trình, dự án của ngân sách hoặc có nguồn gốc từ ngân sách nhà nước);

Ba là, cơ sở giáo dục, cơ sở ươm tạo, tổ chức thúc đẩy kinh doanh, tổ chức cung cấp

dịch vụ, cơ sở vật chất - kỹ thuật, đầu tư, truyền thông cho khởi nghiệp đổi mới sáng tạo (tổ chức có chức năng hỗ trợ khởi nghiệp).

Do phạm vi nhóm đối tượng có thể được hỗ trợ khá rộng, Đề án đã quy định chi tiết điều kiện để được đăng ký tham gia, phù hợp với quy định chung trong việc hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo (Nghị định số 39/2018/NĐ-CP ngày 11/03/2018 của Chính phủ về quy định chi tiết một số điều của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa), các tổ chức có chức năng hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo (Thông tư số 45/2019/TT-BTC ngày 19/7/2019 của Bộ Tài chính về Quy định quản lý tài chính thực hiện “Đề án Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025”) và đối tượng học sinh, sinh viên có ý tưởng, dự án khởi nghiệp sáng tạo tiềm năng (Nghị quyết số 18/2019/NQ-HĐND ngày 12/12/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh Bình Dương quy định chính sách hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bình Dương đến năm 2025).

+ Đăng ký tham gia Đề án 826

Cách thức đăng ký tham gia Đề án 826 đã được rút gọn, rõ ràng và hiệu quả hơn, có 02 hình thức: (1) Thông qua Trung tâm Sáng kiến cộng đồng và Hỗ trợ khởi nghiệp: đối tượng muốn được hỗ trợ có thể đăng ký và nhận hỗ trợ trực tiếp; (2) Thông qua bất cứ một tổ chức nào có chức năng hỗ trợ khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh: đối tượng muốn hỗ trợ có thể đăng ký nhận hỗ trợ gián tiếp.

Hồ sơ và việc xét duyệt hỗ trợ tham gia Đề án 826 được phân cấp cho Sở Khoa học và Công nghệ (đơn vị chủ trì Đề án) xem xét theo quy định riêng trên cơ sở áp dụng quy định hiện hành của Ủy ban nhân dân tỉnh đối với nhiệm vụ khoa học và công nghệ cấp cơ sở.

+ Phương thức xét chọn tổ chức, cá nhân tham gia Đề án 826

Thứ nhất, đối với tổ chức, cá nhân có nhu cầu được hỗ trợ các hoạt động thuộc

chức năng và nhiệm vụ của Trung tâm Sáng kiến cộng đồng và Hỗ trợ khởi nghiệp (sử dụng không gian dùng chung để phát triển ý tưởng, dự án khởi nghiệp; sử dụng Fablab để hoàn thiện sản phẩm mẫu; tham gia các khóa đào tạo, tập huấn, huấn luyện được tổ chức tại Trung tâm...) thì Sở Khoa học và Công nghệ chịu trách nhiệm chủ trì xét chọn đối tượng phù hợp theo quy định.

Thứ hai, đối với tổ chức, cá nhân có nhu cầu hỗ trợ khác theo quy định, thì tổ chức, cá nhân lập hồ sơ đề xuất gửi về Sở Khoa học và Công nghệ đề nghị xem xét hỗ trợ. Sau đó, Sở Khoa học và Công nghệ sẽ tổ chức hội đồng xét chọn tổ chức, cá nhân tham gia Đề án trên cơ sở áp dụng quy định hiện hành của Ủy ban nhân dân Tỉnh đối với nhiệm vụ khoa học và công nghệ cấp cơ sở.

4. Kết luận

Xuất phát từ Đề án thành phố thông minh nhằm chuyển đổi mô hình tăng trưởng hướng đến tri thức - công nghệ, Bình Dương đã từng bước hình thành các chương trình đột phá đồng bộ; trong đó xem việc xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo như một động lực phát triển quan trọng. Bên cạnh kết cấu hạ tầng và công nghệ, Bình Dương tập trung vào việc triển khai chính sách, từ đó vạch ra các mục tiêu cụ thể, sử dụng nguồn lực nhà nước hiệu quả và thu hút được doanh nghiệp, viện, trường, tổ chức cùng tham gia đầu tư tích cực, sôi động. Giai đoạn 2017 - 2020, gắn liền với Đề án 844 của Chính phủ, Bình Dương đã triển khai Kế hoạch 2513 thực hiện “Đề án hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025” trên địa bàn Tỉnh và gặt hái được nhiều thành công, từ xây dựng các trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp, Fablab... đến các chương trình đào tạo, kết nối, bước đầu hình thành cộng đồng đổi mới sáng tạo. Sang giai đoạn 2021 - 2025, Bình Dương đã đưa ra chính sách táo bạo, với những quy định rất cụ thể, là Đề án 826 “Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bình Dương đến năm 2025”.

Đúc rút kinh nghiệm và thừa hưởng nền tảng từ giai đoạn trước, Đề án 826 được kỳ vọng tạo được sức bật mới để phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo Bình Dương, từ đó góp phần vào bứt phá kinh tế - xã hội Tỉnh trong kỷ nguyên 4.0 □

(1) Nguyễn Văn Hiệp, Nguyễn Việt Long, *Thành phố thông minh: Những vấn đề lý thuyết và thực tiễn*, NXB Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, 2021

(2) K. Schwab, *The Fourth Industrial Revolution*, New York: Currency, 2017

(3) Nguyen Viet Long, “Strategic planning vision and some key directions for economic breakthroughs during 2021-2025 period: A study of Binh Duong-Vietnam and Smart City Program”, *Journal of Architecture and Planning*, vol. 20, no. 1, 2020

(4) Nguyễn Việt Long, Đoàn Thị Ánh Ngọc, *Gắn khởi nghiệp đổi mới sáng tạo với đột phá kinh tế xã hội: Trường hợp đề án thành phố thông minh Bình Dương 2016 - 2021*, Tạp chí Nghiên cứu châu Âu, Viện Nghiên cứu châu Âu - Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, Hà Nội, 2021

(5) Jucevičius. G, Grumadaite. K, “Smart Development of Innovation Ecosystem”, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, pp. 156, 125-129, 2014

(6) Quyết định số 2513/QĐ-UBND ngày 20/9/2017 của Ủy ban nhân dân Tỉnh Bình Dương về việc phê duyệt Kế hoạch thực hiện “Đề án hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025” trên địa bàn tỉnh Bình Dương giai đoạn 2017-2020”

(7) Nguyễn Việt Long; Nguyễn Thị Thu Hà, *Mô hình ba nhà: Chia khóa cho đổi mới sáng tạo, khoa học - công nghệ, phát triển xã hội và kinh tế tri thức*, Tạp chí Khoa học chính trị, số 01/2020, tr. 88-94

(8) H. Etzkowitz, *The Triple Helix: University-Industry-Government Innovation in Action*, New York: Routledge, 2008

(9) Walter-Herrmann, J, Büching. C, *FabLab: Of Machines, Makers and Inventors*, Transcript-Verlag, 2014

(10) Nguyễn Việt Long, *Tổng công ty Becamex tại Bình Dương: Doanh nghiệp cùng Nhà nước phát triển khởi nghiệp đổi mới sáng tạo*, Tạp chí Nghiên cứu châu Âu, Viện Nghiên cứu châu Âu - Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, Hà Nội, 2021

(11) Quyết định số 826/QĐ-UBND ngày 27/5/2020 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Dương về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo trên địa bàn tỉnh Bình Dương đến năm 2025”